

Annotatie voor VOG Regio van 2 juni 2020

Aan Roeland van der Schaaf
Van (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) en (10)(2e)
Versiedatum 2 juni 2020

Stukken

- Conceptverslag VOG 11 mei
- Inzet BOG 4 juni
 - Notitie vervolg versterkingsopgave
 - Uitgangspunten clustering
 - Knelpuntenanalyse
 - Analyse en scenario's eindbod versterking
- Ingekomen stuk t.b.v. BOG 4 juni
 - Advies SodM 28 mei: Urgentie benutten nieuwe inzichten per 1-7-2020

Inleiding

De gaswinning is versneld afgebouwd, dat was onze inzet en daaraan is voldaan. Dat is een mooi resultaat voor de regio. Deze snelle verlaging van de gaswinning en betere inzichten in de berekeningsmethoden zullen leiden tot minder (ingrijpende) versterkingsmaatregelen.

Dit is op zich een goede ontwikkeling maar kan wel leiden tot maatschappelijke onrust. Dit omdat inwoners dit zullen ervaren als ongelijkheid in maatregelen bij gelijksoortige woningen of woningen in de buurt of hetzelfde dorp.

Het is daarom van belang dat we dit op een maatschappelijk verantwoorde manier gestalte geven waarbij er afwegingen worden gemaakt tussen:

- Minder zware tot zelf geen versterkingsmaatregelen als gevolg van vermindering gaswinning en betere inzichten in berekeningen.
- Gebiedsgericht werken en de onderlinge optredende verschillen tussen inwoners binnen deze gebieden.
- Toezeggingen en/of gewekte verwachtingen.
- Bewoners de mogelijkheid geven om verduurzamingen te laten treffen aan hun woningen.

Advies

Inzet van de regio zou moeten zijn:

- Wij hanteren de nieuwste inzichten bij het beoordelen van de adressen. Hierbij willen wij wel enige ruimte claimen voor een gebiedsgerichte aanpak om te kunnen sturen op de uitlegbaarheid en het maatschappelijk draagvlak van de uitkomsten.
- Het Rijk blijft financieel verantwoordelijk voor de versterkingsopgave.
- Er dient een solide compensatieregeling te komen zodat er voor de inwoners geen (oneigenlijk) versterkingsmotief blijft om toch gebruik te kunnen maken van verduurzamingsmaatregelen voor hun woning.

In de bijlagen staat nadere onderbouwing en achtergrondinformatie

Bijlage 1 bij annotatie VOG van 2 juni 2020

Verschil in versterkingsmaatregelen vanuit verleden, heden en toekomst

Norm

Zowel in de media maar ook in de gebruikte woordkeuze van diverse mensen zit soms verborgen dat er een verschillende norm zou bestaan. Dit is echter onjuist. De norm blijft hetzelfde, nl. de zogenaamde Meijdamnorm. Dit is de maximaal aanvaardbare kans dat iemand bij een aardbeving als gevolg van de gaswinning komt te overlijden door het geheel of gedeeltelijk instorten van een gebouw. Deze kans is vastgesteld op 1 op 100.000 (10^{-5}).

In 2015 was de rekenmethode waarmee de woningen werden berekend om te voldoen aan deze norm gebaseerd op de hoeveelheid te winnen gas van 2015. Ondertussen heeft het kabinet besloten om de gaswinning (versneld) af te bouwen en wordt er gerekend met een substantieel lagere gaswinning. Bovendien is de kennis van de berekeningsmethode ook verbeterd en is er meer inzicht in de berekeningen. Dit komt tot uitdrukking in een andere NPR (Nederlandse Praktijk Richtlijn). Dit kan betekenen dat er minder versterkingsmaatregelen nodig zijn om de woning te laten voldoen aan de (Meijdam)norm. Elke woning moet na uitvoering van de versterkingsmaatregelen voldoen aan dezelfde norm.

Welke NPR dan toepassen

In de gemaakte bestuurlijke afspraken van 20 september 2018 staat daarover het volgende:

“Tot het moment van definitieve beoordeling qua toe te passen versterkingsmaatregelen wordt de meest recente kennis en ontwikkelingen toegepast. Als eenmaal een beoordeling met de toe te passen versterkingsmaatregelen gedeeld is met de eigenaar, wordt deze op voorgestelde manier uitgevoerd.”

De Mijnraad heeft zich in juni 2018 op het standpunt gesteld dat gedane toezeggingen en gewekte verwachtingen niet eenzijdig ongedaan gemaakt kunnen worden, en dat waar de veiligheid in het geding is, snel moet worden gehandeld.¹ Eigenaren moeten wat ons betreft wel de mogelijkheid hebben om zelf te kiezen voor versterking conform een nieuwe(re) NPR, als deze tijdens de planvormingsfase beschikbaar is.

Op basis van bovenstaande en de situatie in onze dorpen hebben wij daarom al eerder het volgende geadviseerd:

- Hoewel er binnen dorpen/clusters sprake is van verschillende regimes die wellicht ook tot andere versterkingsmaatregelen zullen leiden zal dit naar onze mening niet tot grote onrust of problemen leiden binnen dit dorp/cluster.
- Wel dient er afstemming plaats te vinden tussen de gemeente en de NCG over het moment dat een cluster in opdracht gaat en daarmee de NPR die van toepassing is.
- Voor nieuwe situaties uit te gaan van de nieuwste inzichten.
- Wel vergt dit een zorgvuldige uitleg/communicatie. Dit laatste speelt dan met name bij die straten/clusters waarbij niet alle adressen binnen deze straat of cluster een (licht) verhoogd risicoprofiel hebben.

Advies SodM

Het SodM adviseert in haar brief van 28 mei jl. om per 1 juli de reeds beschikbare nieuwe inzichten te implementeren (afbouwpad gaswinning en uit-het-vlak-gedrag van metselwanden), maar deze niet te ‘bevriezen’, zodat ook hierna nog nieuwe inzichten geïmplementeerd kunnen worden. De motivering van SodM:

“Het geven van versterkingsadviezen die gebaseerd zijn op verouderde inzichten in plaats van de nieuwste inzichten, leidt ertoe dat er vanuit het oogpunt van veiligheid onnodig versterkingswerk aan woningen verricht gaat worden wat, gegeven de beperkte capaciteit van de versterkingsoperatie, naar

¹ Mijnraadadvies: MIJR/18154796, 29 juni 2018

verwachting tot vertraging leidt voor versterkingsactiviteiten die vanuit het oogpunt van veiligheid wèl noodzakelijk zijn.”

Het SodM geeft aan dat mogelijk eind 2021 een ‘bevriezing’ van de beoordelingsmethode overwogen kan worden. De nieuwe rekentool en dreigingskaarten zijn nagenoeg gereed voor implementatie.

Vanuit de regio wordt er aangedrongen om niet steeds het beoordelingskader te wijzigen, om te zorgen voor een eenduidige versterkingsoperatie en/of evenwichtige versterkingsaanpak die de verschillen in het gebied zo klein mogelijk houden. In het VT is gesproken over een ingangsdatum van nieuwe inzichten op 1-1-2021, en daarna de ‘bevriezen’.

Ons advies is steeds geweest om gebruik te maken van de nieuwste inzichten en enige ruimte te claimen om er in afstemming met NCG voor te zorgen dat coherente gebieden op een eenduidige manier worden aangepakt. Hier kan een verschil binnen de regio ontstaan. Ons advies is om dit te bespreken binnen het VOG en daarna een afweging te maken of we ons bij het regionale standpunt aansluiten of het SodM volgen.

Wel dringt het SodM er naar onze mening terecht aan op meer communicatie:

“De belangrijke veiligheidsmaatregel om de gaswinning af te bouwen leidt tot een afnemende dreiging, en daarmee dat over de tijd steeds minder versterkt moet worden. Dit vergt heldere en voortdurende uitleg en communicatie, die naar mijn indruk nog onvoldoende plaatsvindt. Ik adviseer u allen met klem deze communicatie met meer intensiteit ter hand te nemen.”

Het feit dat we nieuwste inzichten goed moeten communiceren onderschrijven we en hebben we ook in eerdere annotaties al aangegeven.

Clustering t.b.v. een maatschappelijk verantwoorde afronding van de versterking

In het algemeen kunnen wij ons wel vinden in deze beschrijving maar het dient naar onze mening niet tot een financiële deal te leiden over de omvang van de versterkingsmaatregelen. Het versterken van opstallen is, vastgelegd in de huidige Beleidsregel² en in de conceptwet, een verantwoordelijkheid van de minister en die is ook verantwoordelijk voor de financiering van de versterkingsopgave. Het lijkt ons daarom niet verstandig om als regio nu een financiële deal te sluiten tussen regio en Rijk over de versterking.

Dat de versterking minder ingrijpend zal worden en daardoor minder financiële inzet van het Rijk vergt, levert voordelen op voor het Rijk, maar zou naar onze mening niet op voorhand “afgekocht” moeten worden voor een bepaald bedrag. Dit is bij de batch 1588 wel gebeurd met als uitkomst dat we nu tijdens de uitvoering te maken hebben met een tekort.

Gebiedsfonds/compensatieregeling

Wij kunnen ons wel goed vinden in de voorstellen voor een compensatieregeling (gebouwegebonden) en gebiedsfonds (verbeteringen openbare ruimte/gebied als aanvulling op de inpassingskosten). In de voorstellen wordt onderscheid gemaakt tussen geld/subsidie per woning en een gebiedsfonds. Deze middelen zouden wat ons betreft ook in één fonds kunnen worden ondergebracht. Hiermee kunnen we als gemeente zelf op een goede manier vormgeven aan de versterking, passend binnen een gebied of cluster, en bijvoorbeeld voor één dorp plannen maken voor zowel het gebied als de verbetering/verduurzaming van individuele woningen. Dit om de verschillen binnen de clusters/gebieden zo veel mogelijk te beperken. Dat wil zeggen dat wij regie willen op het geld en flexibiliteit in de inzet van geld.

De huidige subsidieregeling voor verduurzaming bij bouwkundig versterking (€7000,-) geldt alleen als een woning niet op norm is en versterkt of gesloopt en nieuwgebouwd moet worden. Dat betekent dat wanneer een woning volgens de beoordeling op norm is (wat met de komst een nieuwe NPR'en steeds aannemelijker is), de eigenaar met ‘niets’ achterblijft, maar wel jaren van onzekerheid heeft gehad. Het zou daarom goed zijn dat ieder adres in het LPA in aanmerking komt voor deze subsidie, ongeacht of de woning wel of niet versterkt hoeft te worden.

² Beleidsregel versterking gebouwen Groningen, 5 juni 2019

Voorwaardelijk hiervoor is dat we meer grip krijgen op de versterking zoals deze door NCG is georganiseerd (planning en capaciteit, doorlooptijden en communicatie, zie ook het knelpuntenoverzicht bij agendapunt 5).

De compensatieregeling moet nadrukkelijk worden gezien als aanvullend op de versterking. Het Rijk blijft immers wettelijk verantwoordelijk voor het betalen van de kosten voor versterking.

2.600 adressen stad

Bijzondere aandacht hebben bij ons de ruim 2.600 adressen in de stad Groningen. Deze zijn op basis van HRA 2018 toegevoegd aan de versterkingsopgave, met een licht verhoogd risicoprofiel. De HRA's van 2019 en 2020 hebben dat niet bevestigd (normaal risicoprofiel). Onze inzet hier is om op basis van een bureaustudie te onderzoeken of er reden is tot zorg. De adressen liggen aan de rand van het aardbevingsgebied, waarbij deze 'rand' door de lagere gaswinning een terugtrekkende beweging maakt. Het wordt daarmee steeds waarschijnlijker, mocht dat nog niet het geval zijn, dat deze woningen voldoen aan de Meijdamnorm.

Vanuit onze gemeente kan worden aangegeven dat deze adressen uit de scope kunnen worden gehaald onder voorwaarde dat er door het Rijk wordt verklaard dat deze voldoen aan de Meijdamnorm. Dit vergt echter nog wel de nodige aandacht. Waarschijnlijk wil/kan het Rijk dit alleen overwegen als de uitkomsten van de steekproef laten zien dat de woningen voldoen aan de norm. We moeten voorkomen dat de indruk gaat bestaan (naar buiten komt) dat wij een deal sluiten zonder voldoende zekerheid over de veiligheid van deze woningen.

Communicatie

Alleen al het gegeven dat de regio en het Rijk 'voorzichtig' in overleg zijn over een 'eindbod', is communicatief uitermate brisant. Als dit voornemen vroegtijdig uitlekt, zijn de rapen gaar.

In het stuk worden de risico's van zo'n eindbod dan ook terecht stevig aangezet.

De voornaamste:

1. Het moment kan leiden tot onbegrip in de regio: waarom in hemelsnaam een eindbod, terwijl de versterking nog amper is begonnen en moeizaam verloopt?
2. Grote publicitaire ophef en woedende reacties in de regio. Ernstig bestuurlijk afbreukrisico.
3. Een ontoereikend, mager eindbod.
4. Geen bestuurlijk draagvlak/onenigheid in de regio

Communicatie over een 'eindbod' wordt een monsterklus. Dit hangt bovendien sterk af van het onderhandelingsresultaat. Een mager resultaat valt niet uit te leggen; alleen een evident succes valt uit te verkopen aan een argwanende regio.

Zorg vooral voor:

- Timing en regie: voorkom vooral het risico op vroegtijdig uitlekken van het voornemen: dit zou je de regie volledig uit handen slaan.
- Zorg voor een degelijk verhaal. Zo zijn bijvoorbeeld de begrippen die in dit stuk worden gebruikt, erg kwetsbaar. Neem alleen al de titel 'eindbod' of zelfs 'finaal eindbod'. Dat is vragen om moeilijkheden; de begrippen komen al bij voorbaat zeer negatief over. Spreek bijvoorbeeld liever nu al over: 'Onderhandelingen over een route naar een veilig en duurzaam Groningen'.
- Communiceer bij voorkeur pas actief als er contouren zijn van overeenstemming over een zeer degelijk en uitlegbaar pakket.
- Borg bestuurlijk draagvlak en onderlinge eenheid in de regio. Hiervan is nu nog bepaald geen sprake.

Bijlage 2 bij annotatie VOG van 2 juni 2020

Hierna enkele opmerkingen bij de uitgangspunten zoals geformuleerd in bijlage 3b, Vervolg versterkingsopgave Groningen (*opmerkingen cursief*).

Uitgangspunten

1. Er is sprake van een lopend versterkingsproces waarin duizenden panden reeds een versterkingsadvies hebben ontvangen, dit jaar een versterkingsadvies zullen ontvangen op basis van een beoordeling met het huidige beoordelingskader of door de NCG in een realisatieproject opgenomen zijn. Voor al deze woningen geldt dat dit proces wordt afgerond en hierbij niet getornd wordt aan de afspraken of de kaders die met de inwoners van deze panden gecommuniceerd zijn of in de nabije toekomst gecommuniceerd zullen worden.

Toezeggingen aan eigenaren moeten worden nagekomen, maar er is ook ruimte voor gesprek en keuze bij de eigenaar om te kiezen voor een recentere NPR met lichtere maatregelen. Zo willen wij in Lellens, waar toezeggingen zijn voor toepassing van versterking o.b.v. NPR 2015, het gesprek aangaan met de eigenaren over een recentere NPR. Uitgangspunt is en blijft een veilige woning (Meijdamnorm 10^{-5}).

2. De regio ervaart, ondanks interventies, het vaststellen van versnellingsmaatregelen en verbeterde afspraken over de rolverdeling tussen betrokken partijen, nog steeds een groot aantal knelpunten in het huidige versterkingsproces. Omdat de lopende opgave de komende jaren van alle betrokken partijen grote inzet blijft vragen, is het oplossen van deze knelpunten, waarbij de nadruk ligt op het vergroten van het mandaat van de NCG, randvoorwaardelijk voor gesprekken met het rijk over een eventuele afronding van de versterkingsopgave. De betreffende knelpunten zijn opgenomen in een aparte bijlage.
3. Actualisaties van de NPR zullen pas in de praktijk toegepast worden na een gedegen impactanalyse, die lokaal uitlegbaar is en gekoppeld is aan één dreigingskaart. Vanaf volgend jaar zullen geen nieuwe versies van de NPR of de HRA uitgedraaid dan wel geïmplementeerd worden, zodat er eindelijk een éénduidige uitvoeringsoperatie voor de komende jaren in beeld komt. Tot nu toe heeft elke nieuwe uitdraai voor ernstige vertraging, andere werkwijzen en ongelijkheid tussen bewoners gezorgd. Voor de komende uitvoeringsperiode moet daar een eind aan komen.

Zie opmerkingen in bijlage 1 onder 'Advies SodM'.

4. Er worden zoveel mogelijk panden versterkt op basis van expert-judgement (praktijkaanpak, Bouwimpuls, (in de toekomst) Bouwakkoord). Alleen dan wordt de regio in het versterkingsproces daadwerkelijk bij de inwoner gelegd en kan de noodzakelijke tempoversnelling worden bereikt.
5. Alle inwoners van de panden die nu tot de huidige scope behoren, hebben recht op een opname en beoordeling. Bewoners die nu buiten de scope vallen, kunnen verzoeken om een opname en aan de scope toegevoegd worden. Indien blijkt dat een woning niet versterkt hoeft te worden, ontvangt een woning een veilig verklaring van de NCG. Een woning die wel versterkt moet worden, ontvangt na versterking eveneens een veilig verklaring.

Daarbij is de opvatting van de regio dat de huidige scopebepaling beperkingen kent, omdat gebleken is dat de HRA methodiek geen afdoende indicatie geeft van de woningen die een risico kennen bij een zware aardbeving. De regio wil dan ook in gebieden waar deze scope niet logisch uitlegbaar is, met voorstellen kunnen komen om de scope in deze gebieden aan te vullen, zie het voorstel clustering onder uitgangspunt 6. De theoretische basis waarop de huidige scope van 26.000 woningen tot stand is gekomen, vraagt daarnaast om een getrapte benadering van compensatiemogelijkheden voor het hele gebied, zie voorstellen onder compensatie bij uitgangspunt 6.

6. De bestuurlijke afspraak om versterkingsadviezen (en in de toekomst normbesluiten) op de laatste veiligheidsinzichten te baseren, blijft voor woningen die wel in de scope zitten, maar waar nog niet gestart is met het versterkingsproces, gehandhaafd. Vanwege de snelle daling van de gaswinning zal dit kunnen betekenen dat uiteindelijk minder huizen versterkt hoeven te worden of bij een groot deel van de panden minder verstrekkende maatregelen noodzakelijk zijn. Het moeizame verloop van de opgave en de steeds wijzigende kaders zijn echter van dusdanig grote invloed geweest op het aardbevingsgebied en haar inwoners, dat een maatschappelijke verantwoorde afronding van de opgave een minimale vereiste is. Onder een maatschappelijk verantwoorde afronding verstaat de regio het volgende:

- a. Ook als er in de toekomst geen sprake meer is van versterking of lichte versterking op basis van de nieuwste veiligheidsinzichten, heeft een inwoner die reeds door een gemeente of NCG is geïnformeerd over een mogelijke versterking (dan wel een adres waar een opname heeft plaatsgevonden), recht op een nader in te vullen vorm van compensatie voor procesleed, langdurig wachten en achterstallig onderhoud. Hierbij kan gedacht worden aan vergoedingen voor duurzaamheid, woningonderhoud of particuliere woningverbetering. Er zijn overigens twee verschillende vormen van gebouwgebonden compensatie te onderscheiden: de groep die onderdeel uitmaakt van de huidige scope van ruim 26.000 woningen, maar waar nog geen opname heeft plaatsgevonden of die vaak ook nog niet persoonlijk zijn benaderd (al of niet schriftelijk) en diegenen die reeds een versterkingsadvies hebben ontvangen en die tot uitvoering zouden kunnen overgaan, maar die vanwege de nieuwe inzichten, afzien van de versterking.
- b. De versterkingsopgave heeft grote invloed gehad op de gebouwde omgeving in het aardbevingsgebied. Ook in die gebieden waar de versterkingsopgave nu kleiner uit kan vallen, is de kwaliteit van de woningvoorraad de afgelopen jaren sterk achteruit is gegaan. Particulieren hebben gewacht met het doen van investeringen in hun woning en daarnaast verkeren woningcorporaties al lange tijd in onzekerheid over de mogelijk noodzakelijke versterking van hun woningvoorraad. Ook zij hebben niet geïnvesteerd in verduurzaming en grootschalige renovatie of herstructureringsprojecten. Er is daar een enorme inhaalslag te maken. Voor alle woningen in het gebied wordt compensatie in de vorm van de (subsidie)mogelijkheid om je woning op te knappen, het achterstallig onderhoud weg te werken of een kwaliteitsimpuls te geven, ter beschikking gesteld.
- c. Met een gebiedsfonds wordt invulling gegeven aan het goed afronden van de versterkingsgebieden als het gaat om zaken als de openbare ruimte, wegen en groen. Dit gebiedsfonds wordt per gemeente toegezegd om daarmee lokaal flexibiliteit te bieden. Per dorp/wijk/straat wordt samen met de bewoners naar de best mogelijke invulling gekeken. Dit gebiedsfonds is aanvullend aan de middelen die ten behoeve van de inpassingskosten ter beschikking worden gesteld.

Zie opmerkingen in bijlage 1 onder 'Gebiedsfonds/compensatieregeling'.

- d. Om ongelijke behandeling en sociale ontwrichting binnen gemeenschappen (dorpen, wijken en straten) vanwege de continu wijzigende kaders in de versterkingsopgave zoveel mogelijk te voorkomen, stellen gemeenten clusters vast. Binnen een cluster worden alle woningen op uniforme wijze behandeld, dan wel versterkt. Dit houdt in dat dezelfde kaders van toepassing zijn op alle woningen binnen een cluster (beoordelingen binnen een cluster vinden bijvoorbeeld op basis van dezelfde NPR plaats). Clusters zijn logische eenheden (bijvoorbeeld relatief kleine dorpen, wijken of straten) die ofwel vanwege de grote diversiteit aan type woningen ofwel juist vanwege de uniformiteit van een groot aantal woningen, in zijn geheel aangepakt wordt. Na een impactanalyse van de NPR 2020 wordt per gemeente concreet invulling gegeven aan de clustering, zowel kwantitatief als geografisch. Clustering betekent eveneens dat er ten behoeve van een maatschappelijke verantwoorde afronding ruimte bestaat om als individuele gemeente panden aan de opgave toe te voegen, ervan uitgaande dat een groot deel van de panden die nu wel tot de opgave gerekend worden uiteindelijk niet versterkt hoeven te worden. De regionale uitgangspunten ten behoeve van de clustering zijn in een aparte memo nader toegelicht.

Ook wij willen graag de ruimte en flexibiliteit om in gebieden waar veel woningen een (licht) verhoogd risicoprofiel hebben, coherente gebieden te maken (clustering). Het gaat daarbij zoals het nu lijkt om zo'n 80 adressen in Ten Boer. Daarnaast hebben wij in het LPA als één van de uitgangspunten een gebiedsgerichte aanpak opgenomen. We werken goed samen met het VP als het gaat om het doen van voorstellen voor coherente gebieden.

- e. Het combineren van de schadeafhandeling en de versterking behoort niet tot de hoofddoelstellingen van de TCMG respectievelijk de NCG. Hoewel eerste stappen voor een gecombineerde aanpak op dit moment bij agrarische panden en MKB. Het strikte onderscheid tussen de schadeafhandeling en het versterkingsproces vanuit het perspectief van de inwoner is echter onnavolgbaar. Het is niet uit te leggen dat een woning met veel (constructieve) schade vanuit het perspectief van de versterkingsopgave veilig is. De regio roept dan ook op om minder rigide met het proces van schadeafhandeling en versterking om te gaan en vraagt van zowel de NCG als de TCMG/IMG vooral naar de algemene staat van de woning te kijken en daarbij de juiste oplossingsrichting te zoeken. Waar mogelijk en bij een logische samenloop worden de schadeafhandeling en versterking gecombineerd, maar er wordt ook ruimte geboden binnen de toegepaste kaders en werkwijzen bij TCMG/IMG en NCG om andere mogelijkheden te verkennen, zoals preventief schadeherstel of het aanbieden van een subsidieregeling voor groot onderhoud. Hiermee kunnen wellicht ook slimme koppelingen gemaakt worden met gebouwgebonden vormen van compensatie die eerder in deze notitie naar voren zijn gebracht.

NCG en TCMG hebben in september 2019 een samenwerkingsconvenant ondertekend. In de praktijk blijkt echter (volgens TCMG) dat er maar in een beperkt aantal dossiers sprake kan zijn van een gezamenlijke aanpak. "Op circa 71 procent van de ruim 26.000 adressen die deel zijn van het versterkingsprogramma is geen schademelding gedaan. Bij de 29 procent die dat wel deed, is de schade vaak al afgehandeld."

Wij kennen in onze gemeente ook gevallen waarbij het nadrukkelijk de wens is van eigenaren om schade en versterking samen op te pakken. Bijvoorbeeld de '4-op-een-rij' in Woltersum. Hier is sprake van schade door aardbevingen, maar vooral ook door verzakking/grondwater. Eigenaren hopen door de combinatie met versterking op een totaalaanpak/totaalbudget, waarmee ze een nieuwe woning kunnen realiseren (aangevuld met eigen middelen). Daarbij bestaat uiteraard nog wel het risico dat alle budgetten bij elkaar nog niet voldoende zijn voor het door de eigenaren gewenste resultaat.

Adressen waarbij sprake is van ernstige constructieve schade (AOS) zijn/worden toegevoegd aan de scope van het LPA (mutatie). Veel van deze gevallen worden via de Praktijkaanpak opgepakt. Bij de Praktijkaanpak wordt wel geëxperimenteerd met het gezamenlijk oppakken van schade en versterken.

Ontbindende voorwaarden

De regio heeft altijd moeite gehad met de zeer technische en modelmatige onderbouwing van de versterkingsopgave. Daarnaast bestaat ondanks een dalende gaswinning nu en in de toekomst een blijvende kans op aardbevingen. De versterkingsopgave blijft daarmee ook in de toekomst gestoeld op onzekere factoren, onvoorziene omstandigheden en een gevoel van onveiligheid zolang er aardbevingen kunnen plaatsvinden. Om tegemoet te komen aan deze onzekerheden is de regio van mening dat de volgende zaken geregeld dienen te worden:

- f. Iedere woning in het aardbevingsgebied heeft recht op het aanvragen van een veilig verklaring van de woning/normbesluit;
- g. Mochten nieuwe inzichten opleveren dat de risico's toch groter zijn dan op dit moment gedacht, kan dat reden tot ontbinding zijn van de afspraken die in het kader van de afronding van de versterkingsopgave met het rijk worden gemaakt. Hetzelfde geldt als zich toch een (zware) beving voordoet. Hiervoor zijn/worden ontbindende voorwaarden opgesteld die in ieder geval toezien op:

- i. Een toename van het aantal bevingen dan wel het plaatsvinden van een zware beving;
- ii. Het verhogen van de winning dan wel het hervatten van de winning na sluiting in 2022 (waarbij beroep wordt gedaan op art. x van het Winningsbesluit);
- iii. Toekomstige significante wijzigingen in de normen en veiligheidsinzichten die grote maatschappelijke gevolgen hebben;
- iv. Een verhoging van de veiligheidsrisico's in algemene zin (al dan niet herleidbaar tot zaken die bij punt i, ii, iii zijn benoemd).